

Fastelavnssøndag d. 26. februar 2017

Salmer

736 Den mørke nat forgangen er

441 Alle mine kilder

70 Du kom til vor runde jord

141 Mig lyster nu at træde

192,7 Du, som har dig selv mig givet

192 Hil dig, frelser og forsoner

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved Jordan for at blive døbt af ham. Men Johannes ville hindre ham i det og sagde: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig?« Men Jesus svarede ham: »Lad det nu ske! For således bør vi opfylde al retfærdighed.« Så fjøede han ham. Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig; og der lød en røst fra himlene: »Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!« **Matt 3,13-17**

I Folkekirken har vi mest barnedåb. Vi kender det som en festlig begivenhed for familien, de nærmeste venner og den lokale menighed. En sjælden gang imellem har vi også en voksendåb, og i dag hører vi så netop om en voksendåb. Jesu voksendåb.

Der ligger grundige overvejelser bag Jesu dåb ved Johannes Døberen. Først Jesu egen overvejelse. Han bliver ikke døbt, fordi han lige var i nærheden. Det var heller ikke fordi, han havde hørt om den store profetiske vildmand i ørkenen og havde lyst til at opleve hans omvendelsesdåb. Nej, der virker til at være noget ret målrettet over, at Jesus kommer til Johannes. I Matthæusevangeliet har vi ikke hørt noget om Jesus, siden han sammen med Josef og Maria kom tilbage fra Egypten. Der var de flygtet til, fordi kong Herodes forsøgte at slå Jesus ihjel.

Det mislykkedes som bekendt, og nu kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved Jordanfloden for at blive døbt af ham. Afstanden har sandsynligvis været omkring 100 km, så han kom ikke bare lige forbi. Nej, det virker til at, noget nyt begynder. Nu træder Jesus for alvor ind på scenen. Nu begynder for alvor Guds nye mission på jord. Jesus er vokset op hos Maria og Josef, men er nu klar til at begynde den rolle, som det hele tiden var meningen, han skulle have.

Johannes Døberen har været en forløber for Jesus. Et opvarmningsnummer, som skulle få mennesker i den rette stemning og sende dem i den rette retning. Næmlig mod Gud i erkendelse af, at de har brug for en frelser.

Alt dette véd Johannes Døber, og derfor står han for den anden grundige overvejelse. For Johannes kaldte mennesker til omvendelse og døbte dem i Jordanflodens vand, mens de bekendte deres synder. Og Johannes ved, at efter ham skal der komme en, som er meget større end ham selv, og som skal døbe med Helligånden og med ild. Men nu kommer netop denne mand, som skal døbe med Helligånden og ild og være den store frelser, og vil døbes af Johannes. Og så endda i Jordanflodens vand. Den længe ventede Messias, har han behov for at blive døbt? Vil Johannes' vanddåb ikke bare slukke alt ild og Helligånd i Jesus?

Og det burde da være omvendt. Johannes mærker det. Og siger det: Jeg trænger til at blive døbt af dig, Jesus. Det er ikke fordi Johannes syntes, det kunne være hyggeligt, et stjernestort øjeblik, at blive døbt af den kommende Messias. Men fordi han trænger. Han er tynget.

Måske er han selv blevet ramt af sin egen forkyndelse og sit eget budskab. Det hænder jo. Præster prædiker ofte også til sig selv, og har selv meget brug for at høre ord om tilgivelse og håb. Nu har Johannes døbt så mange, som længtes efter Guds rige og bekendte deres synder. Men hvad med ham selv? Man kan jo ikke døbe sig selv. En anden må til. Der er brug for en anden til at sige ordene. Brug for en anden til at øse vandet over hovedet eller dykke én helt ned i vandet. Brug for en anden, som man kan vidne overfor, at man virkelig ønsker dette.

Johannes trænger til at blive døbt. Og nu øjner han muligheden for det. Der kommer den kommende store frelser gående. Hvem ville være en mere passende person til at døbe Johannes? Så Johannes

lægger an til det. Vil forhindre Jesus i at blive døbt. Spærrer vejen for ham, vil ikke sænke ham ned i det dybe vand.

Og så åbner Jesus munden. Siger de første ord, som vi kender dem fra Matthæusevangeliet. Det er ikke en let og klar tale ala ”Kom nu, Johannes.” Eller ”Flyt dig, jeg vil døbes”.

Nej, det er en mere klassisk Jesus-sætning. ”Lad det nu ske. For således bør vi opfylde al retfærdighed.”

Det er Jesu første sætning i Matthæusevangeliet, så der er god grund til at kigge lidt nærmere på, hvad det betyder. For det lyder lidt voldsomt. ”Således bør vi opfylde al retfærdighed.” Hvad snakker Jesus om?

At opfylde al retfærdighed betyder at gøre det, Gud forventer. Det betyder at have den adfærd, han ønsker, at mennesker skal have. Og det betyder også, at Jesu dåb er et led i Guds plan, både for Jesus og for Johannes.

Jesu dåb er en indivielsehandling. En indivielse til den mission, som venter ham. Et generelt træk ved Jesus er, at hos ham går vejen til liv gennem død. Det må gå ned før det kan gå op. Det sker mest karakteristisk ved hans død og opstandelse, men også her ved dåben. Han dykkes ned i vandet af Johannes for at kunne rejse sig op igen og blive klar til det, der venter ham.

Det at Jesus bliver døbt, selvom han ikke havde brug for omvendelse og syndsforladelse, viser både at han anerkender Johannes' kald til omvendelse, og at han er solidarisk med os mennesker.

Jesus viser, at han identificerer sig med dem, som er blevet døbt af Johannes, fordi de længes efter en ny begyndelse med Gud. Han forbinder sig med dem, som døbes. Dengang og os i dag.

I dåben taler vi om, at vi bliver forbundet med Jesu død og opstandelse. At vi i vores dåb drukner og dør sammen med Kristus og opstår af vandet og døden sammen med ham. I Jesu dåb sker det samme. Han døbes, han går ned sammen med os og vores behov for at blive døbt, vores synd, vores fejl, vores mangler, og han opstår igen, han går op igen af vandet sammen med os til et nyt liv. Nu et liv, hvor han er bundet sammen med, ja, allerede tynget af menneskets skrøbelighed og

syndighed. Nu er han klar til at bære alle menneskenes svagheder, han er klar til at give sit liv som løsesum for mange.

Ja, han er som Guds lam klar til at bære hele verdens synd. Jesus er klar til at dø, så vi kan leve. Så på den måde passer det ret fint, at vi har beretningen om Jesu dåb her ved indgangen til fastetiden, hvor vi begynder at se frem mod påske. Derfor skal vi også til sidst i gudstjenesten synge ”Hil dig, frelser og forsoner”, for at minde os selv om, hvorfor det var Jesus blev født og døbt, nemlig for at han kunne lide, dø og opstå for vores skyld.

Der er også andre ting på spil i beretningen om Jesu dåb, end at Jesus døbes til og knyttes til vores synd og skrøbelighed. Jesu ord om, at således bør vi opfylde al retfærdighed, at vi bør have den adfærd Gud forventer af os, viser også, at Jesus bliver lydige. Han er lydige overfor den plan, som Gud har for hans liv, ved netop at lade sig døbe og indvi til det liv, som venter ham.

Jesu lydighed er et tema, som bliver endnu mere i fokus om en uge, hvor vi hører om det næste som sker, nemlig Jesu fristelse i ørkenen. Djævelen har nemlig forstået, hvor central lydigheden er for Jesus og for en kristen tro. Vil han lade sig lokke af Djævelen eller være lydige mod Gud? Få svaret næste søndag, eller læs selv lidt videre i Bibelen. ☺

I en kristen dåb, når præsten har øst tre gange vand på menneskets hoved i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, så lægger han sin hånd på personens hoved og taler, han siger bl.a. at den treenige Gud må styrke personen med sin nåde til det evige liv.

Lidt af det samme sker efter Jesu dåb. Bare noget vildere. Gud taler.

Først åbnes Himlen over Jesus. I en bibelsk sammenhæng betyder en åben himmel, at der sker noget vildt. Et tegn på en visionær oplevelse, en henvendelse eller et syn fra Gud. Vi kender det mest fra de gammeltestamentlige profeter. Skyerne fjerner sig og det, som før skilte den helt direkte kommunikation mellem Gud og et menneske, det er forsvundet. Nu taler Gud. Så er det med at se efter og lytte opmærksomt.

Dernæst ser Jesus Guds Ånd dale ned over sig som en due. Det skal ikke forstås sådan, at Jesus har været uden Guds ånd før, men at han nu har fået den synligt og har fået til opgave at udføre sin mission med at døbe med Helligånden og ild.

Duen er et symbol for Helligånden, men det var ikke en due, som dalede ned over Jesus. Nej, ”ligesom en due” betyder snarere, at Ånden dalede ned over Jesus som en due, stille og roligt. Ikke noget guddommeligt lynnedslag fra Himmelen, men en mild og stille neddalen.

Til sidst lyder røsten fra den åbne himmel, Guds stemme selv: ”Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag.” Det er i sig selv klar tale. Jesus er Guds søn og Gud har velbehag i ham, dvs. hengivenhed, kærlighed og glæde. Gud er som fædre er flest, han er utrolig glad for sin søn og elsker ham højt.

Det er dog også ord, som leder tankerne hen på Det Gamle Testamente. Til andet kapitel i Salmernes Bog, som vi hørte i begyndelsen af gudstjenesten, hvor Gud Herren taler om sin søn, som han har født, og på Esajas Bogs 42’ende kapitel, som taler om Herrens udvalgte tjener, som han har fundet velbehag i. Den mission, som Jesus indtræder i med sin dåb var netop den lidende tjeners mission.

Men allermest leder det for os tankerne hen på vores egen dåb.

Hvis der er så store lighedspunkter mellem Jesu dåb og vores dåb, og hvis Jesus og mennesker knyttes til hinanden, ja, nærmest forenes i Jesu dåb og i vores egen dåb, så er Guds ord også til os. Jesus er Guds søn, og gennem ham bliver vi også Guds børn. Det sker netop gennem vores dåb. Derfor har Gud også velbehag i os, ved dåben er vi også Guds udvalgte børn, og han elsker os. Ved dåben siger han til os, at vi er hans elskede børn. Det er ikke bare sagt til menneskeheden som en samlet betegnelse. Men sagt til den enkelte. Sagt til mig d. 15 april 1979. Sagt til dig på din dåbsdag, om det er få eller mange år siden, om du blev døbt som barn eller voksen.

Jeg var på et tidspunkt til et møde, hvor vi som en synlig illustration af netop det her skulle stille os over for hinanden to og to, ret tæt, og sige til hinanden ”Du er min elskede søn, i dig har jeg fundet velbehag.” Det var enormt grænseoverskridende at stå så tæt på et andet menneske, kigge det i øjnene og sige de ord, som en slags forkyndelse af kærlighed på Guds vegne.

Vi er måske blevet så vant til dåben, at vi ikke helt tænker så meget over den mere. Men det er ikke mindre grænseoverskridende eller vildt, det som Gud siger til os i dåben. Han elsker os, han

kommer helt tæt på os, og siger, han har fundet velbehag i os. Den store Gud, den evige Gud, siger til dig og mig, at vi er hans elskede søn eller elskede datter, og at han glæder sig, ja, jubler over os.

Det er kærlighed. Guddommelig kærlighed.

Det er ikke sikkert, vi kommer til at opleve, at himlen åbner sig over os, at Helligånden kommer synligt over os, eller at Gud taler direkte til os med hørbar stemme. Selvom det sker indimellem og slet ikke kan udelukkes. Men vi kan på anden vis erfare, at himlen åbner sig, at et lys går op for os, og vi pludselig indser noget sandt om Gud eller os selv. Eller vi kan mærke en uvanlig varme i hjertet til en gudstjeneste eller sammen med dem, vi elsker. En fylde af glæde og kærlighed, som kun kan komme fra Gud. Eller vi kan læse i Bibelen eller høre en god ven tale til os og der blive ramt på en sådan måde, at det må være fra Gud.

Gud taler til os på mange måder og Gud talte direkte til os i dåben. Det er en direkte tale, som vi kan hente vores selvbillede og identitet i. Direkte tale, som vi kan hente vores forhold til andre mennesker i. For når Gud elsker os og har velbehag i os, ja, hengivenhed, kærlighed og glæde pga. os, så er der dybest set ingen grund til, at vi bruger andre mennesker for at skaffe os det velbehag. Selvfølgelig skal vi vise hengivenhed og kærlighed over for hinanden og glæde os over hinanden. Men de tre ting må ikke blive midler for os til at skaffe os selvværd og identitet. Noget vi bruger for at løfte os selv op og give os selv værdi. Vi må dele ud og vise netop hengivenhed, kærlighed og glæde til andre og forsøge, så godt vi kan, at se på dem med de samme øjne, som Gud har set på os med i dåben.

I vores kirkesamfund praktiserer vi ikke gendåb. Men måske kan du også, som jeg, genkende Johannes Døbers trang? Man kan godt lige få lyst til at blive døbt af Jesus, til at få en oplevelse og til for alvor at få vasket al skyld og mindreværd og fejlslagenhed bort.

Men dåben skal ikke på den måde gentages, lige meget hvor meget vi trænger. Gud Fader har talt. Jesus har forbundet sig med os. Helligånden har taget bolig i os. Den treenige Gud har virket. Hvad Gud har gjort, det virker og holder. Det virker og holder helt til vores udgang fra dette liv og til vores indgang til det næste, hvor vi som elskede sønner og døtre skal se Gud, vores himmelske far, og selv høre ham tale til os, helt tæt på.